



ÀREA DE LENGÜES

NIVELL SUPERIOR (D)
JUNY DE 2012

Número d'examinand:	
----------------------------	--

	Puntuació mínima
BLOC 1. ORTOGRAFIA (10 punts)	7
BLOC 2. CONEIXEMENTS DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC (30 punts)	18
BLOC 3. CONTEXT HISTÒRIC I SOCIAL (5 punts)	—
BLOC 4. COMPRENSIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITES (35 punts)	20
BLOC 5. EXPRESSIÓ ORAL (20 punts)	12
PUNTUACIÓ TOTAL (100 punts)	70

QUALIFICACIÓ	
---------------------	--

BLOC 1. ORTOGRAFIA

1. Ompliu els buits amb la grafia o grafies adequades, o amb el símbol Ø.

Andorra es troba en una cru__lla. E__cla__ada e__mig de muntanyes i amb un model anti__uat en l'era de la globalització, no té cap altra sol__ució sinó estr__nyer vinc__es amb Europa. L'època dels controls __duaners ha passat. Andorra cerca ara l'encaix__ en un continent di__enyat per a grans pa__sos, en què és vist com un estat d__scol, per privilegis com la nu__a fiscalitat direct__. El model econòmic andorrà ja gri__ola i empe__ cap a Europa. Però el nou model no ha de ser una __angonera per als contribuents, que avui fr__turen d'a__icients perquè són con__cients que necessiten més o__ertura econòmica, tan__ nacional com e__tranger, basada en la lle__altat europe__sta. Com pertot arreu, el sector bancari està en un at__ucac i cal rec__rrer a tota mena de conje__tures per engr__scar l'economia.

El Temps, 23 de febrer de 2010 (adaptació)

errades	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16	17	18
punts	5	4,75	4,5	4,25	4	3,75	3,5	3,25	3	2,75	2,5	2,25	2	1,75	1,5	1,25	1	0,75	0,5	0,25	0

2. Col·locau els accents i les dièresis que falten en aquest text.

Durant molt de temps, malgrat el seu caracter ferestec, el pare em fascinava i jo volia fer-lo content. I, sobretot, desitjava que m'admires. Rude, si; geniut, tambe; i no m'estimava gens. Pero jo l'enaltia. Era un fill unic, un xic pusil·lanime, observat per uns pares avids de lluiment del nen intel·ligent. Aquesta pot ser la sinopsi de la meva infantesa: llisto alt. A mesura que creixia, s'engrandia el meu interes per la botiga, que em feia una mena d'angunia insistent. A casa en deiem *la botiga* per simplificar, tot i que era un mon atapeit d'objectes on podies desentendre't de la vida mes enlla de les seves parets. Ara veig que hi vaig anar molt poques vegades a remenar a la botiga. Entre aquell munt d'antiguitats,

sobretot m'abellia escodriyar el raco fosc dels instruments musicals. Una vegada, ja d'adolescent, em vaig emprovar un violi, i quan mirava de reull cap enrere em vaig topar fortuïtament amb la imatge esfereidora del senyor Berenguer i juro que em va agafar por. Em vaig arraulir darrere un contrabaix i no em pogue veure.

Jaume Cabré, *Jo confesso* (adaptació)

errades	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16	17	18
punts	5	4,75	4,5	4,25	4	3,75	3,5	3,25	3	2,75	2,5	2,25	2	1,75	1,5	1,25	1	0,75	0,5	0,25	0

BLOC 2. CONEIXEMENTS DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC**3. A partir de les oracions que us proposam, formau-ne una de nova inserint la segona en la primera mitjançant un pronom relatiu, acompanyat, si cal, d'altres elements.**

EXEMPLE: 1. Exposaré les idees.
 2. Vull argumentar en contra d'aquestes idees.
Exposaré les idees en contra de les quals vull argumentar.

- a) 1. La casa es va vendre fa pocs dies.
 2. El pati de la casa és molt assolellat.

- b) 1. L'escriptor ha publicat una nova novel·la.
 2. L'any passat li varen concedir un premi Ramon Llull.

- c) 1. Em neg en rotund a esperar més temps la teva resposta.
 2. Per això avui mateix prendré una decisió.

- d) 1. Al supermercat em va atendre el nou carnisser.
 2. Me n'han parlat molt bé.

- e) 1. Avui aniré a nedar a cala Macarella.
 2. Hi solia anar quan era jove.

- f) 1. Les roses d'aquell jardí eren precioses.
 2. Hi vàrem passar caminant.

errades	0	1	2	3	+3
punts	4	3	2	1	0

4. Ompliu els buits de les frases següents amb el nexa adequat dels dos que us proposam entre parèntesis.

EXEMPLE: Podràs accedir-hi sempre que (si / sempre que) compleixis els requisits.

- a) Darrerament no em dónes _____ (sinó / si no) problemes.
- b) A vegades no sé _____ (perquè / per a què) serveix seguir tan estrictament una dieta.
- c) Convé que estudiïis un poc més aquest tema _____ (perquè / per a que) puguis superar la prova.
- d) _____ (Donat que / Atès que) el pressupost no ha estat aprovat, s'han endarrerit tots els pagaments pendents.
- e) No puc entendre el _____ (per què / perquè) de tanta obstinació.

errades	0	1-2	3	+3
punts	3	2	1	0

5. Ompliu els buits de les frases següents amb una preposició, acompanyada, si cal, de l'article corresponent. Si no hi ha d'haver res, indicau-ho amb el símbol Ø.

EXEMPLES: Ell insisteix a demanar el seu suport.
Haurem de telefonar als cosins per dir-los-ho!

- a) Estic acostumada _____ que tu facis el dinar.
- b) Els espàrrecs bullits amb l'olla _____ pressió queden molt bons.
- c) Va dir la resposta _____ pressió.
- d) Has de mostrar interès _____ fer un poc de gimnàstica cada dia.
- e) El termini de lliurament de les sol·licituds arriba _____ final de mes.

errades	0	1-2	3	+3
punts	3	2	1	0

6. Completau cada frase amb una de les opcions que teniu entre parèntesis.

EXEMPLE: Ningú no sap el nombre de cases que té. (nombre / número)

- a) Avui he fet un pastís. N'hi ha dos trossos _____ (perhom / per hom).
- b) Ara és el moment d' _____ (abonar / adobar) les tomatigueres.

- c) No sap com _____ (*bolcar / abocar*) totes aquestes dades en l'informe que li han demanat.
- d) No tenc clara la meva opinió; per tant, crec que em convé _____ (*abstendre'm / abstenir-me*).
- e) _____ (*a l'hora / alhora*) de fer la comanda també en vaig fer el pagament.
- f) A finals dels anys seixanta, la carrera _____ (*espaial / espacial*) americana arribà al cim.
- g) La solució _____ (*intermèdia / intermitja*) segurament és la millor.
- h) Aquest document té quatre _____ (*fulls / fulles*).

errades	0	1	2	3	4	5	6
punts	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

7. Tornau a escriure els grups nominals següents substituint el mot subratllat pel que hi ha entre parèntesis i fent els canvis que calguin.

EXEMPLES: una casa blanca (*edifici*) *un edifici blanc*
 una professora simpàtica (*seriós*) *un professor seriós*

- a) Un abric gris (*jaqueta*)

- b) Una pintora autodidacta (*escriptor*)

- c) Un puf magrebí (*catifa*)

- d) Un comte ric (*vella*)

- e) Un filòleg erudit (*culta*)

- f) Una coca crua (*pastís*)

errades	0	1	2	3	4	5	6
punts	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

8. Ompliu els buits de les frases següents amb les combinacions binàries de pronoms febles adequades.

EXEMPLE: Si na Maria necessita la factura, fes-la-hi.

- Veig que teniu moltes revistes. _____ agaf una per llegir en el tren.
- Ahir t'oblidares de regar les plantes abans de sortir. Avui, recorda _____.
- Aquesta motxilla és tan pràctica que _____ emportarem per al viatge.
- Això que he dit pot ser graciós, però convendria que deixàssiu de riure _____.
- Si necessita més doblers, ja _____ donarem.

errades	0	1-2	3	+3
punts	3	2	1	0

9. Ompliu els buits de les frases següents amb la forma verbal adequada. Teniu en compte les indicacions suplementàries de persona.

EXEMPLE: En aquests moments, canta (cantar, ell) una cançó.

- _____ -hi (*anar*) tu, que jo tenc feina avui horabaixa.
- M'agradaria que ho _____ (*poder*, vosaltres) deixar enllestit avui mateix.
- Fill meu, convé que ho _____ (*saber*, tu) abans de partir.
- Ella no està _____ (*dispondre*) a escoltar més estultícies.
- Es passa el dia _____ (*lluir*) vestits nous.

errades	0	1-2	3	+3
punts	3	2	1	0

10. Feis el derivat o pseudoderivat de les paraules que hi ha entre parèntesis.

EXEMPLE: Li ha sortit una urticària (*ortiga*) i té una coïssor espantosa.

- Em sap greu el disgust que te'n duràs, però dir-t'ho era _____ (*remei*).
- La indústria _____ (*carn*) de les Illes Balears té molta competència forana.

- c) Aquesta cadira ja no ens serveix i només ens ocupa espai; podem vendre-la al _____ (*drap*).
- d) Avui he comprat un _____ (*costella*) que tenia una pinta fantàstica.
- e) La meva germana gran m'ha pegat una _____ (*clatell*).
- f) La serp es desplaça sobre l'arena amb una trajectòria _____ (*corba*).

errades	0	1	2	3	4	5	6
punts	3	2,5	2	1,5	1	0,5	0

11. Digau quina funció sintàctica fan els elements subratllats de les frases següents (subjecte, atribut, complement directe, complement indirecte, complement preposicional, complement predicatiu o complement circumstancial).

EXEMPLE: Na Maria necessita la factura. *Subjecte*

- a) La qualificació que has obtingut és molt alta.

- b) Quan era a l'oficina li varen comunicar la notícia.

- c) Heu demanat les postres al cambrer?

- d) Els corredors varen arribar cansats a la meta.

- e) Digues-ho al teu cap.

- f) No estic d'acord que defensis aquesta idea.

errades	0	1	2	3	4	+ 4
punts	2,5	2	1,5	1	0,5	0

12. Feis la transcripció fonètica de les grafies de dins els quadres.

EXEMPLE: El llapis és blau.
 [λ] [ə] [w]

L'assumpte de què varem tractar en la reunió de divendres passat no és senzill i per això convé

que expliqueis la teva opinió tan aviat com puguis o ens enviïs un informe.

errades	0	1-2	3-4	5-6	7	+ 7
punts	2,5	2	1,5	1	0,5	0

BLOC 3. CONTEXT HISTÒRIC I SOCIAL**13. Contesta les preguntes següents. Marca la resposta correcta amb una X.**

a) ELS TERRITORIS DE LLENGUA CATALANA:

- 1. Estan dividits en quatre estats.
- 2. Estan dividits en cinc estats.
- 3. Ocupen una extensió superior a la de França.
- 4. Tenen més de vint milions de parlants en català.

b) EL REGISTRE ÉS:

- 1. El sistema lingüístic comú dels parlants.
- 2. L'àrea del territori on es produeixen els mateixos fenòmens lingüístics.
- 3. La forma que adopta la llengua segons la situació comunicativa.
- 4. La varietat estàndard d'una llengua.

c) EN L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LES ILLES BALEARS, EL CONCEPTE DE *LLENGUA PRÒPIA*:

- 1. Fa referència a la llengua de cada parlant.
- 2. Fa referència a la llengua originària del territori.
- 3. Fa referència a la llengua oficial.
- 4. Fa referència a la llengua materna.

d) A LES ILLES BALEARS, EL MARC LEGAL VIGENT EN LLENGUA CATALANA:

- 1. Permet fer ús del català en qualsevol lloc.
- 2. Obliga a conèixer el català.
- 3. No obliga a conèixer el castellà.
- 4. Cap de les respostes anteriors no és correcta.

e) BALTASAR PORCEL ÉS UN ESCRITOR:

- 1. De l'edat mitjana.
- 2. Modernista.
- 3. Noucentista.
- 4. Contemporani.

errades	0	1	2	3	4	5
punts	5	4	3	2	1	0

BLOC 4. COMPRENSIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITES**14. Dictat.**

Agemollat a terra, el germà Jaume va aixecar el cap, va prendre amb les mans l'estola que el germà Pere duia penjada al coll i va intentar besar-la, però no va fer més que omplir-la de baves. El germà Pere va fer un gest d'impaciència amb la mà.

—Per favor, germà Jaume, aixecau-vos i partiu —va grunyar.

L'al·ludit va obeir i es va allunyar arrossegant els peus, mentre mussitava paraules d'agraïment. Escardalenc i malgirbat, el cap petit, l'esquena encorbada i l'abdomen massa voluminós, quatre pèls esborrifats damunt la closca, la boca mig esdentegada, el germà Jaume recordava poderosament una rata, una ratota traginera. Això causava en el germà Pere un brot de repugnància que no podia controlar quan es trobava en presència d'aquell home, més que més quan li sol·licitava que l'escoltàs en confessió.

Sebastià Alzamora, *Crim de sang* (adaptació)

errades	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	+9
punts	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

15. Llegiu el text següent i resumiu-ne el contingut en devers 100 paraules sense copiar-ne literalment cap fragment. (5 punts)

Vida privada era una història forta o, tal com comentaven en veu molt baixa les senyores de l'Eixample, molt crua. L'escàndol que va provocar no va ser motivat per aquesta qüestió, ja que els seguidors de Sagarra ja estaven una mica avesats a aquesta mena de situacions. L'escàndol va esclatar tan bon punt els lectors de paladar fi, que coneixien la lletra menuda de certes famílies de l'aristocràcia i de la burgesia barcelonina, van poder reconèixer que es tractava d'una novel·la en clau. Allò volia dir que havia emprat tipus no solament reals, sinó vius, per animar el *dramatis personae*.

Hortènsia Portell, per exemple, era la semblança més clara; recordo que Mercè Devesa, llavors viuda de Sagarra, em va confessar aquest paral·lelisme. No me'n va comentar cap més. Jo crec que la resta de personatges és treballada, tal com fan la majoria d'escriptors, a partir d'una síntesi de diversos barcelonins. Reconec, per exemple, la utilització de certs trets que pertanyen a la pròpia família de l'escriptor: el seu pare i algun dels seus fills, començant per ell mateix.

Això, en una literatura sense pràcticament tradició en aquesta classe de novel·les; i això, en una ciutat petita en què tothom es coneixia, el fet de veure's reencarnat en un personatge gens lluït o depravat, que navega en accions més aviat descordades al si d'una família desorientada, per força havia de provocar un escàndol d'allò més gruixut. Per si això no fos prou, l'autor pertanyia al mateix estament social, era el millor escriptor del moment i la novel·la era de primera categoria, la qual cosa aportava un gruix i una qualitat que no es podien menysprear.

A més a més, Sagarra fou un gran creador del llenguatge barceloní. El primer que ho va advertir va ser Pompeu Fabra. Tot i tractar-se d'una novel·la, i d'una novel·la d'escàndol, el mestre reconeixia el seu admirat prosista com a creador de llenguatge, amb independència del gènere que conreés. La prova és que va llegir *Vida privada* tot seguit, i l'estudiava. Tot allò que li cridava l'atenció per raons diverses ho subratllava: neologisme, derivat, grafia distinta, mostra per incloure com a exemple o dubte...

Fa gairebé trenta anys vaig trobar en una llibreria antiquària l'exemplar que Sagarra li havia admirativament dedicat i que li va ser robat quan, ja exiliat, li van saquejar el pis i la biblioteca. Els dos volums apareixen profusament subratllats a llapis (una mitjana d'un mot per pàgina), la qual cosa confirma una vegada més quin era l'estil de treball de Fabra.

Lluís Permanyer, pròleg a *Vida Privada*, de Josep M. de Sagarra (adaptació)

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys

full per fer-hi esborranys